

A pénzügyi ellenőrök közössége nagyobb bizonyosságot nyújt az esb-alapok számára

A tagállamok ellenőrei közötti szoros párbeszéd elkötelezett támogatójaként a 2014 óta a DG REGIO ellenőrzési igazgatójaként dolgozó Franck Sébert elmondja személyes tapasztalatait az esb-alapok ellenőrei közösségének együttműködésével és kommunikációjával kapcsolatban.

Az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) ellenőrzésekor rendkívül fejlett szintű műszaki szabályokat és eljárásokat kell betartani, valamint számos érdekelt féllel kell együtt dolgozni. A szóban forgó pénzügyi érdekek, a beruházások spektruma és a beavatkozási területek igen jelentősek. A pénzeszközök kezelésére vonatkozó felelősségek megoszlanak. Rendkívül fontos tehát, hogy a Bizottság és a tagállamok ellenőrei következetes megközelítést alkalmazzanak, és közös értelmezésük legyen a biztosítási keretelvekről.

A Bizottság ellenőrzési szolgálatai, a tagállamok ellenőrző hatóságai és az esb-alapok ellenőreinek közössége között gyakori és mélyreható a kommunikáció. Megtörténhet, hogy a témakörök egy tagállammal vagy ellenőrző hatósággal való különleges koordinációt igényelnek, vagy lehetnek horizontálisabbak is, minden tagállam hatóságát érintve.

Hogyan működik együtt az esb-alapok ellenőreinek közössége?

Először is az egymástól való tanulás és a tapasztalat megosztásából adódóan a Bizottság ellenőrei és azok a tagállami ellenőrök, akik szintén csatlakoznak a Bizottság ellenőrzéséhez, közvetlen napi kapcsolatban állnak egymással. Az évente megrendezett ellenőrzési koordinációs találkozók nagyszerű lehetőséget biztosítanak a kétoldalú információcserére: évente egyszer a Bizottság ellenőrzési szolgálatai találkoznak a tagállamok ellenőrzési szolgálataival az ellenőri ter-

veik és módszereik összehangolása érdekében. Ez is a közös rendelkezésekről szóló rendelet által előírt kötelezettség.

A tagállamok ellenőreivel való együttműködésünk azonban messze meghaladja a szabályozási kötelezettségek körét. A Bizottság ellenőrzési szolgálatai és a tagállamok ellenőrzési szervei csaknem három évtizede rendeznek éves plenáris üléseket a tagállamokban. Ráadásul évente két vagy három alkalommal többoldalú technikai egyeztetésekre is sor kerül Brüsszelben a közös ellenőrzési megközelítésekkel és módszerekkel kapcsolatos legújabb kihívások megtárgyalása, valamint a vonatkozó jogszabályok értelmezése céljából. Ezek az alkalmak lehetővé teszik a hálózatban dolgozó munkatársak számára, hogy megosszák egymással tapasztalataikat és a bevált gyakorlatokat.

Továbbfejlesztettük azt a gyakorlatot, hogy informális ad hoc munkacsoportokat hozunk létre a Bizottság ellenőrzési szolgálatai és az érdekelt tagállami ellenőrök között, akik konkrét témakörökön dolgoznak együtt, és jelentést tesznek a plenáris üléseknek validáció céljából. Ezek a csoportok a termékek megosztott tulajdonjogának gyakorlatát szemléltetik, amelyek az ellenőrzési módszerek vagy utasítások kidolgozására és elkészítésére irányuló közös gondolkodás eredményeként alakulnak ki.

Az esb-alapok ellenőreinek közössége olyan hálózat, amelyben a munkatársak megosztják egymással a bevált módszereket, tanulnak egymás tapasztala-

taiból és a különböző tagállamokból származó szakértői csoportot alkotnak, akik azonban egységesen lépnek fel az EU pénzügyi érdekeinek védelmében és az esb-alapok hatékony kezelésére vonatkozó erőfeszítéseikben.

Miért fontos ez az együttműködés?

A Bizottság ellenőrzési szolgálatai számára a nehézségek leküzdése és megelőzése szempontjából létfontosságú, hogy tájékoztatást kapjanak azzal kapcsolatban, hogy milyen helyi kihívásokkal küzd egy adott tagállam és annak régiói. Elengedhetetlen a következőket érintő módszertani eszközökről (ellenőrzési megközelítések és értékelési kritériumok, ellenőrző listák stb.) vagy a fontos bizottsági kezdeményezésekről való információcseréről az ellenőrök közösségével:

- a magas szintű munkacsoportnak az esb-alapok kedvezményezettjei érdekében, az ellenőrzési problémákkal kapcsolatban javasolt, jelentős egyszerűsítési ajánlások nyomán követése;
- megerősített, arányos ellenőrzési megközelítések a 2021–2027-es programozási időszak biztosítása érdekében;
- az ellenőrző hatóságok és az Európai Számvevőszék megközelítéseinek összehangolása, az egységes ellenőrzés koncepciójának megvalósítása, valamint az ellenőrzött szervezetekre rótt szükségtelen terhek elkerülése.

Jól példázza ezt az együttműködést, hogy 2018-ban az ellenőrök közössége támogatta és közzétette a „Bevált gyakorlatok chartája a kohéziós politika, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap és a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap keretében végzett ellenőrzések során” című dokumentumot az ellenőrzési ciklussal kapcsolatban, jelezve az ellenőrzött szervezetekkel való megerősített kommunikáció szükségességét.

Az egyik munkacsoport nemrégiben tett közzé egy vitaanyagot az ellenőrzési dokumentációval és az ellenőrzési nyomvonallal kapcsolatban. Egy másik az ellenőrzési mintákra vonatkozó, jövőbeni másodlagos jogszabályok kidolgozását támogatja. Korábban egy munkacsoport támogatta az Unió által megosztott irányítás keretében finanszírozott kiadásokra vonatkozóan a közbeszerzési szabályok megsértése esetén a Bizottság által végrehajtandó pénzügyi korrekciók megállapításáról szóló iránymutatás meghatározásáról és jóváhagyásáról szóló bizottsági határozat felülvizsgálatát. Egy másik azon dolgozott, hogyan lehetne a legjobban használni az irányítási ellenőrzéseket az ellenőrzések során.

Tudjuk, hogy mennyire fontos az ellenőrzési megállapítások nyílt megosztása a pénzeszközök jogszerű és szabályszerű elköltésének biztosítása érdekében. Javasoljuk az irányító és ellenőrzési hatóságok tekintetében a közös hibapológia használatát, hogy összehangolt visszajelzést nyújtsanak az irányító hatóságoknak, és segítsenek nekik az ellenőrzések javításában. Hamarosan elérhető lesz a Bizottság 2007–2013-es és 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozó ellenőrzési megállapításait tartalmazó jelentés, amely tájékoztatja az irányító hatóságokat a visszatérő hibákról, bemutatja a levont tanulságokat, a bevált gyakorlatokat és a következő szakmai előírásokat.

Mi a legutóbbi, legértékesebb tapasztalata a Bizottság és a tagállamok ellenőrző hatóságai közötti tapasztalatcsere alapján?

Biztosíték nyújtása egy olyan jelentős pénzügyi keretösszegre, mint az Európai

Regionális és Fejlesztési Alap, valamint a Kohéziós Alap, mintegy 300, Európában végrehajtott, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság pénzeszközeit felhasználó programmal történő megosztott irányítás révén valóban összetett, kihívásokkal teli, de izgalmas feladat. A DG REGIO tulajdonképpen nem is rendelkezik annyi ellenőrrel. A biztosítékokat az a sok száz ellenőr szolgáltatja elsősorban, akik a tagállamok mintegy 80 ellenőrző hatóságánál dolgoznak. Számomra rendkívül fontos a kollégákkal való jó és napi szintű kommunikáció és átláthatóság. A mi szerepünk az, hogy felügyeljük a partnereink által lejelentett ellenőrzési munkát, és biztosítsuk a magas színvonal végrehajtását, miközben kritikus értékelést nyújtunk a nemzeti és regionális ellenőrök biztosítékhoz való hozzájárulása és a politika szabályszerű végrehajtása felé. Ez azt jelenti, hogy támaszkodhatunk az ellenőrző hatóságokra, miközben megőrizzük a költségvetés végrehajtásával és a biztosíték nyújtásával kapcsolatos általános felelősséget.

Ezért a legértékesebb számomra a tagállamokban lévő kollégákkal való szakmai kapcsolattartás. Hihetetlenül összetett problémákkal szembesülnek, és lenyűgöző munkát végeznek rendkívül nehéz körülmények között. A DG REGIO ellenőreivel történő együttműködés és az általuk biztosított szakmai támogatás igazolja, hogy a Bizottság nem valamiféle arctalan intézmény. Az iránymutatások, utasítások, értelmezések, ellenőrző listák és javítások mögött ott állnak a kollégák, akik a segítségükre vannak.

Milyen tanácsot adna az ellenőrök közösségének, különösen az olyan új kihívások tükrében, mint a Covid19?

A Brüsszelben és a tagállamokban lévő ellenőrök most különösen nagy nyomás alatt állnak. Azt várják el tőlünk, hogy rugalmasan reagáljunk a munkavégzési és utazási korlátozásokra, és figyelembe vegyük a tagállamok és a programért felelős hatóságok előtt álló nehézségeket. Ugyanakkor nem veszélyeztethetjük a szabályok és a törvény betartásának átfogó kötelezettségét. A válság végén, vagy talán már azelőtt is, a költségvetési hatóság biztosítékokat kér arra vonatko-

zón, hogy minden pénzeszközt, ideértve a koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezést is rendeltetészerűen és az összes alkalmazandó jogi kötelem tiszteletben tartásával használták fel. Ez kihívást jelent számunkra, de még inkább a tagállami ellenőrök számára, akik még közelebb vannak a végrehajtáshoz. A társadalmaink és a gazdaságaink helyreállítására és újbóli fellendülésére vonatkozó, a finanszírozás növelését előirányzó közelmúltbeli bizottsági javaslatok további terheket rónak majd a végrehajtásra, és minden bizonnyal új típusú, eredendő kockázatokat is rejtenek.

Ezért szoktam azt tanácsolni az ellenőrök közösségében lévő kollégáimnak, hogy vizsgálják meg újból a hatékonyságnövekedést, elősegítve a túlszabályozás és a felesleges bürokrácia kiküszöbölését azzal, hogy tanácsot adnak a programozási hatóságoknak a nagy mértékű egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek kialakítása terén. Az ellenőrök közösségének folytatnia kell a szakmai ellenőrzési munkát a közös magas szintű előírásainkkal összhangban, hogy bizalmat ébresszen az európai polgároknak és az érdekelt felekben a gazdaságaink helyreállítása és a területeink konvergenciája érdekében oly szükséges alapok hatékony és szabályszerű végrehajtása iránt.

Mi a 2021–2027 közötti időszak legnagyobb kihívása a biztosítékok szempontjából?

Az esb-alapok ellenőrei közösségének folytatnia kell a magas szintű biztosítékok végrehajtását, és ugyanakkor a lehető legnagyobb egyszerűsítést és arányosságot kell alkalmaznia a programokért felelős hatóságokra és a kedvezményezetteknek nehezedő ellenőrzési terhek enyhítése érdekében. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://europa.eu/!rP39y>